

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 7-8/2017
Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Can schools reduce bullying? : the relationship between school characteristics and the prevalence of bullying behaviours [Mohou školy redukovat šikanu? : vztah mezi charakteristikou školy a výskytem šikanujícího chování] / Daniel Muijs -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 87, č. 2 (June) (2017), s. 255-272.

Autor zkoumal vztah charakteristiky školy a výskytu šikany v ní. Vycházel z hypotézy, že školní podmínky (velikost školy), politika školy (politika týkající se chování žáků) a školní procesy (např. kvalita výuky) mají vztah k míře výskytu šikany na dané škole. Výzkumným vzorkem bylo více než tisíc žáků a 68 učitelů z 35 základních škol v Anglii. Studie zkoumala šikanující chování žáků; školní politiku a procesy, jak je vidí učitelé; data z průzkumů školní inspekce; školní podmínky a charakteristiky žáků. Výsledky ukázaly, že míra šikanování se liší mezi různými školami a v rámci školy mezi jednotlivými třídami. Důležitým faktorem se ukázala být spolupráce školy s rodiči, zatímco školní výuková politika a příležitost hodně se naučit nebyly příliš důležité. Další výsledky v tabulkách.

šikanování ; vztahy mezi vrstevníky ; agresivita ; chování žáka ; nesprávné chování ; škola ; velikost školy ; výuka ; školní prostředí ; spolupráce ve výchově ; rodiče ; výzkum ; Anglie ; Velká Británie
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/459480>

2.

Educative mentors? : the role of classroom teachers in initial teacher education. A new Zealand study [Vzdělávající mentoři? : role uvádějícího učitele v počátečním vzdělávání učitelů. Studie z Nového Zélandu] / Helen Trevethan -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 43, č. 2 (2017), s. 219-231.

Zkušenosti z výuky ve třídě jsou důležitou součástí počátečního vzdělávání učitelů, a učitelé, kteří pracují se studenty učitelství, mají v tomto kontextu významný vliv na jejich učení. Ačkoliv existuje mnoho výzkumů o tom, jaká by měla být role mentorů, je také důležité zjistit, jak oni sami konceptualizují svou práci. Předkládaná studie z Nového Zélandu srovnává názory na tento problém, jaké mají mentoři, a jaké mají poskytovatelé počátečního vzdělávání učitelů. Zjistila velké rozdíly mezi pojetím vlastní mentorské role učitelů a tím, co od nich očekává poskytovatel. Je nutno pracovat na sjednocení názorů obou stran v rámci komunity provozující pedagogickou praxi pro studenty učitelství, protože učitelé-mentoři si za svými postoji pevně stojí.

poradce ; uvádějící učitel ; pedagogická praxe ; vzdělávání učitelů ; role učitele ; pedagogická fakulta ; komparace ; názor ; role ; Nový Zéland ; konceptualizace
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/461838>

3.

Gender and prestige in Swedish academia : exploring senior management in universities and university colleges [Gender a prestiž ve švédských akademických obcích : průzkum postavení řídicích pracovníků univerzit a vysokých škol] / Helen Peterson -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 61, č. 1 (February 2017) (2017), s. 1-17.

Článek upozorňuje na mnohostranný charakter sektoru švédského vysokého školství a zkoumá pozici řídicích pracovníků z hlediska pohlaví. Zaměřuje se na aspekt, který je ve výzkumech často přehlížen - rozdíl mezi univerzitami a vysokými školami. Analýza byla založena na rozhovorech s 22 ženami (4 rektorky, 6 prorektorek, 5 děkanek a 7 proděkanek) a kvantitativně mapuje jejich pozici a prestiž na univerzitách a vysokých školách v letech 1990-2015. Výsledky ukazují, že akademická prestiž je propojena jak s genderem tak s akademickým kapitalismem a ekonomikou a vytváří se tak rozdílné pracovní podmínky a požadavky pro vedoucí pracovníky na univerzitách a vysokých školách.

vysoká škola ; univerzita ; zaměstnanecká politika ; manažerský personál ; rektor ; děkan ; pohlaví ; gender ; žena ; status povolání ; pracovní podmínky ; prestiž ; akademická hodnota ; ekonomický faktor ; Švédsko ; akademický kapitalismus ; 1990-2015
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/461567>

4.

Hodnotenie ovládania materinského jazyka rómskymi deťmi = Mother tongue assessment of Roma children / Christo Kjučukov, Jill de Villiers, Andrea Takahesu Tabori – slo

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 50, č. 4 (2016), s. 345-365.

Stručná historie a charakteristika romského jazyka. Lingvistická situace romských dětí, které jsou bilingvální, ale jsou často hodnoceny pouze v jazyce státu, kam chodí do školy, což snižuje jejich šance na úspěch. Předložení empirických důkazů pro tvrzení, že bilingvální děti je třeba hodnotit v obou jazycích. Dobrá znalost rodného jazyka má prokazatelný pozitivní vliv na osvojení si druhého jazyka, proto je třeba zjišťovat úroveň jeho osvojení. V závěru je představen nový psychologický test pro 3-6 leté romské děti úspěšně vyzkoušený v Bulharsku, Česku a Slovensku.

romština ; Romové ; mateřský jazyk ; hodnocení ; jazyková dovednost ; vyučovací jazyk ; test
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/461626>

5.

“Mama, mne strašno!“ : detskije strachi: pervaja pomošč roditelej [Maminko, já se bojím! : dětské strachy: první pomoc ze strany rodičů] / A. Bučkova – rus

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 89, č. 5 (Maj) (2017), s. 78-83.

Časté pocity strachu u malých dětí. Dětská psycholožka píše o fyziologickém základě strachu jako jedné z nejhůře prožívaných emocí. Pozitivní důsledky strachu. Růstové projevy strachu u dětí do sedmi let. Příčiny dětského strachu (rodiče a jejich styl výchovy, dětská fantazie, konflikty v rodině apod.). Pomoc dítěti ze strany rodičů (např. přehrávání situace, odstranění napětí konkrétní situace). Dotazník pro rodiče o strachu jejich dítěte, prostor pro otázky.

předškolní věk ; předškolní dítě ; strach ; emoce ; vývoj dítěte ; pedopsychologie ; pomoc ; rodiče ; vztah rodiče-dítě ; Rusko
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/459645>

6.

Pedagogy of Absence, Conflict, and Emergence : Contributions to the Decolonization of Education from the Native American, Afro-Portuguese, and Romani Experiences [Pedagogika nepřítomnosti, konfliktu a vynoření se : příspěvky k dekolonizaci vzdělávání plynoucí ze zkušeností původních Američanů, Portugalců afrického původu a španělských Romů] / Miye Nadya Tom, Julia Suárez-Krabbe, Trinidad Caballero Castro -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Comparative education review -- ISSN 0010-4086 -- Roč. 61, č. S1 (May Supplement) (2017), s. S121-S145.

Príspevek se zaměřuje na pedagogiku nepřítomnosti, konfliktu a vynoření se (PACE) jako analytického přístupu ke studiu konkrétních příspěvků k dekolonizaci vzdělávání. Tento přístup se snaží přesáhnout eurocentrickou konstrukci znalostí a koncentruje se na prostor, zkušenosti a časový faktor. Ukázáno na příkladu vzdělávacích zkušeností příslušníků tří komunit: komunity americké městské mládeže indiánského původu, komunity Romů ve španělské Andalusii a komunity Portugalců afrického původu v Lisabonu.

etnická skupina ; etnická menšina ; Romové ; domorodec ; společenství ; vzdělávání ; historické hledisko ; pedagogika ; pedagogický výzkum ; Spojené státy americké ; Portugalsko ; Španělsko ; černoši ; Indiáni
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/459649>

7.

Pojem celek v mateřské škole [Pre-mathematical literacy at kindergarten] / Michaela Kaslová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Předškolná výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 71, č. 1 (marec-apríl 16/17) (2017), s. 7-21.

Príspevek se věnuje jednomu vybranému okruhu předmatematické gramotnosti v mateřské škole - celku a jeho částem. Na této problematice je postavena matematika od počátku školní docházky. Rozvoj předmatematické gramotnosti předpokládá všestranný a komplexní rozvoj dítěte, nelze ji redukovat na pouhou přípravu na počty. Autorka vysvětluje pojem celek, druhy celků (hmatné, nehmatné, strukturované). Ke každému pojmu uvádí příklady z praxe a náměty pro praxi. Upozorňuje na nutnost nabízet učitelům zásobník aktivit a také

podporovat zapracování těchto aktivit do gradovaných konektivních didaktických struktur v rámci školních vzdělávacích programů a týdenních plánů.

mateřská škola ; předškolní výchova ; matematika ; výuka ; obsah výuky ; gramotnost ; přírodovědná gramotnost ; školní vzdělávací program ; učební plán ; přechod z mateřské na základní školu ; didaktická kontinuita
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/461698>

8.

Quand l'éolien prend la mer : un vent nouveau sur des métiers existants [Když se větrná energie zmocní moře : nový vítr do současných povolání] / Gérald Podevin – eng

In: Bref du Céreq -- ISSN 2116-6110 -- Roč. 2015, č. 336 (2015), s. 1-4.

Objevení průmyslového oboru obnovitelných námořních energií (energies marines renouvelables - EMR) nevytváří přesně řečeno nová povolání. Pravděpodobně však změní ta povolání, pro která podniky obtížně hledají pracovníky, tím, že přerozdělí jejich základní kompetence a přemění nabídku profesní přípravy. Obor favorizuje novou dynamiku profesionalizace, protože práce na moři je nepostradatelná, jak ilustruje povolání technika údržby v oblasti větrné energie. Doména EMR se skládá ze šesti technologií (kromě energie přílivu). Jsou to pevné větrné turbíny; hydrokinetické turbíny; plovoucí větrné turbíny; konverze energie vln; termální energie oceánu a osmotická energie.

profesní příprava ; profese ; energetika ; námořní vědy ; nové technologie
ABC060

<http://katalog.npmk.cz/documents/462098>

9.

Schüler dürfen auch scheitern : Zutrauen als Grundprinzip unserer Schule [Žáci smějí i selhat : důvěra jako hlavní princip naší školy] / Sabine Kreutzer, Falko Semrau -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 69, č. 4 (April 2017) (2017), s. 18-23.

Článek seznamuje s daltonským učebním plánem, jenž je jednou z pedagogických koncepcí založených na důvěře v odpovědnost žáků za jejich vlastní učení. Připomíná jeho zakladatelku, reformní pedagožku Helen Parkhurstovou, jež vycházela z učení Marie Montessoriové. Vyslovuje základní předpoklady pro

úspěšné zavedení tohoto plánu do školní výuky; důležitý je dialog učitele s žáky, společná domluva na tom, co a jakým způsobem je třeba zvládnout. Dílčí neúspěch se chápe jako součást učebního procesu. Jako příklad je v tabulce uveden učební plán pro 6. třídu ZŠ.

neúspěch ; žák ; důvěra ; základní škola ; vztah učitel-žák ; koncepce ; učební plán ; odpovědnost ; tvořivost ; reformní pedagogika ; pedagog ; dialog ; zvládnání ; učení ; daltonský plán ; Parkhurst, Helen ; Montessori, Maria, ; Parkhurst, Helen ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/461463>

10.

Socioekonomické problémy neúplných rodín v súčasnej spoločnosti a ich vplyv na deti [Socioeconomic problems of incomplete families in present society and their influence on children] / Daniela Baková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Mládež a spoločnosť : slovenský časopis pre štátnu politiku a výskum mládeže -- ISSN 1335-1109 -- Roč. 23, č. 2 (2017), s. 3-23.

Sociální, ekonomické a další dopady rozvodu na osamocené rodiče (dopady na životní úroveň, zaměstnání, zdraví, oblast péče o dítě). Metody, postupy a výsledky slovenského výzkumu, který se zajímal o to, jak rozvedené matky interpretují rozvod a jeho vliv na chod domácnosti, na dítě či dospívajícího (psychické dopady, nedostatek financí na zájmovou činnost nebo sport) a na jejich život v rámci společnosti. Údaje byly zjišťovány pomocí polostrukturovaných rozhovorů.

rozvod ; neúplná rodina ; působení ; matka ; životní styl ; zaměstnání ; sociální postavení ; socioekonomický status ; péče o dítě ; dítě rozvedených rodičů ; domácnost ; sociologický výzkum ; výsledek výzkumu ; Slovensko ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/461454>

11.

Teacher and student voices : a comparison between two perspectives to study integration processes in Italy [Hlasy učitelů i žáků : srovnání dvou pohledů na integrační procesy v Itálii] / D. Ianes, S. Cappello, H. Demo -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 32, č. 3 (August 2017) (2017), s. 301-313.

Není mnoho výzkumů na téma, jak vidí inkluzivní praxi v běžné škole sami žáci. Předkládaná studie se zabývala pohledem na inkluzivní vzdělávání ze strany učitelů i žáků. Zúčastnilo se jí 19 tříd ze škol povinného vzdělávání v Itálii, kdy v každé z nich byl alespoň jeden žák se speciálními vzdělávacími potřebami. Výsledky odhalily, že školní i mimoškolní aktivity v těchto třídách jsou jinak vnímány žáky a jinak učiteli. Lišily se odpovědi na tytéž otázky ve stejných dotaznících. Ukazuje se, že bude nutno brát větší zřetel na to, jak na vyučování pohlízejí samotní žáci - ti s postižením i ti bez něj. Ukázka otázek z dotazníků.

integrace žáka ; inkluzivní vzdělávání ; názor ; učitel ; žák ; speciální vzdělávací potřeby ; dotazník ; výzkum ; postoj žáka ; Itálie ; inkluze
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/461356>

12.

Variativnyje formy obrazovatel'noj dejatel'nosti na osnove peredvižnoj aplikacii [Varianty vzdělávacích aktivit založené na pohyblivých aplikacích] / N. Mikljajeva -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 3

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 89, č. 6 (Jun') (2017), s. 52-57.

Pohyblivé aplikace jako druh integrované a komplexní vzdělávací činnosti s předškoláky. Pohyblivé aplikace patřily původně do osnov vzdělávání dětí s vadami sluchu a hluchých, kdy se podle pohybů zachycených na obrázcích učily významu a výslovnosti jednotlivých slov. Odtud přešla výroba pohyblivých aplikací do běžného vzdělávání. Práce s nimi zahrnuje konstruování, experimentování, kreslení, ale i zapojení komunikačních a sociálních dovedností u dětí i dospělých. Autorka článku dále popisuje různé varianty interakcí mezi pedagogem a dětmi a dává příklady zadaných úkolů a instrukcí k jejich řešení.

předškolní výchova ; výtvarný projev ; výtvarná výchova ; pohyb ; výtvarné techniky a materiály ; vztah učitel-žák ; komunikační schopnost ; sociální dovednost ; integrace ; činnost ; aplikace
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/461753>

13.

Von der Defizitorientierung zur Positivsicht : ein Praxisbericht zum sprachsensiblen Unterrichten [Od zaměření na chyby k pozitivnímu pohledu : vyučování zaměřené na jazyk - praktické hledisko] / Josef Leisen, Nadine Brehmen -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 69, č. 6 (Juni 2017) (2017), s. 8-11.

Jazyková výuka v odborných předmětech je téma, jež musí zajímat učitele všech předmětů jak na základních, tak středních školách. Autoři článku upozorňují na skutečnost, že odborných publikací, jež se věnují odborné jazykové přípravě v rámci všeobecného školství, je zatím velmi málo. Vycházejí proto z vlastní zkušenosti a zamýšlejí se nad tím, co především musejí učitelé nejazykových předmětů zvládnout. Uvádějí nejčastější chyby a nedostatky, které se na počátku u žáků objevují (nepochopení odborného textu, nedostatečná slovní zásoba, neschopnost verbalizovat např. matematické úkony). Předkládají návrhy k jednotlivým krokům, jež je třeba učinit, aby žáci co nejlépe zvládli přechod od běžné mluvy k odbornému jazyku.

jazyková výuka ; jazyk ; školní vzdělávání ; základní škola ; střední škola ; výuka ; chyba ; hovorový jazyk ; odborný jazyk ; slovní zásoba ; text ; verbální komunikace ; ústní projev ; matematika ; vyučovací předmět ; školní prostředí ; žák ; role učitele

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/461645>

14.

Von Kids für Kids: Lernplattform kidipedia : mediale und geografische Kompetenzen fördern [Děti dětem: výuková platforma kidipedia : podpora mediálních a zeměpisných kompetencí] / Sarah Schirra, Markus Peschel -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Sachunterricht -- ISSN 1865-4991 -- Roč. 64, č. 2 (Juni) (2017), s. 17-20.

Článek ukazuje, jak propojit výuku v předmětech zeměpis a mediální výchova ve věcném vyučování. Elektronická platforma kidipedia je představena jako didakticky dobře zpracovaný vzdělávací nástroj určený k řešení, dokumentaci a prezentaci znalostí, jež jsou obsahem předmětu věcné vyučování. Kidipedia se vyznačuje tím, že její obsah zahrnující textový a obrazový materiál, videa a interaktivní mapy je redukován a přizpůsoben dětskému uživateli, proto ji mohou využívat děti počínaje první třídou ZŠ. Pro názornost uvádí článek příklad

vyučovací hodiny na téma má cesta do školy (vyhledání trasy od místa bydliště k budově školy, popis geografických objektů, orientace v reálném prostoru, popis prostorové situace).

první stupeň ; základní škola ; znalost ; rozvíjení schopností ; zeměpis ; elektronický učební materiál ; internet ; informace ; encyklopedie ; vnímání prostoru ; mediální výchova ; výuka ; věcné vyučování ; dítě ; vyučovací hodina ; didaktické využití počítače ; prezentace ; rešerše ; dokumentace ; kidipedia
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/461362>

15.

We aren't heroes, we're survivors : higher education as an opportunity for students with disabilities to reinvent an identity [Nejsme hrdinové, jsme přeživší : vysokoškolské vzdělávání jako příležitost pro studenty s postižením, aby znovuobjevili svou identitu] / Anabel Morina -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 41, č. 2 (March 2017) (2017), s. 215-226.

Článek prezentuje částečné výsledky aktuální studie Univerzitní bariéry a pomůcky identifikované studenty se zdravotním postižením. Tato čtyřletá studie (2011-2014) byla provedena výzkumným týmem univerzity v Seville, Španělsko. Výzkumný tým složený z odborníků různých oblastí studia na základě rozhovorů s postiženými studenty identifikoval zkušenosti s bariérami a pomůckami, které ovlivňují jejich přístup, akademickou výkonnost a celkové vnímání vysokoškolského vzdělání. Pro rozhovory byla zvolena metoda biografického vyprávění, aby účastníci studie mohli volně sdělovat své pocity. Rozmluva prokázala, že postižení studenti vnímají vysokoškolské studium jako možnost sociální inkluze a znovuobjevení své identity.

vysoká škola ; univerzita ; vysokoškolské studium ; student ; postižený ; handicap ; sociální role ; sociální potřeba ; potřeba sdružování ; motivace ; sebepercepce ; identita ; Španělsko ; Sevilla ; inkluze
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/459381>